కనపడని మనిషి

"సారధి"

రామనాథం ఎప్పుడూ గ్రంథాలను పరిశీలిస్తూ నేవుండేవాడు. అతనికి రసాయనశాస్త్రజ్ఞాన మెక్కువ. ఆ విషయంగురించే కళాశాలలో అయితేనేమి, కళాశాలనుంచి బయటకు వచ్చిన తరువాత యింటిలో అయితేనేమి యెప్పుడు యేదో ఒక క్రొత్తపుస్తకం చదువుతు ఉండడమో లేకపోతే [illegible] గ్రంథాలు తిరగవేయడమో, లేక [illegible] తలుపులు మూసుకొని వొంటిగా ఉండి రసాయనశాఖా పరిశోధనలకు సంబంధించిన పరికరాలతో కాలం వెళ్లబుచ్చుతూ ఉండడమో చేస్తూ ఉండేవాడు, రాత్రి సమయాలలో తప్పని సరిగా యేదో రెండు గంటలకాలం నిద్రపోయేవాడు. పగలు జీతపు రాళ్లకోసమని బయటికి వెళ్లి కుర్రాళ్లకు రసాయనశాస్త్రం నేర్పుతూ నెలకు నూటడబ్బయి రూపాయల జీతం సంపాదించుకొనేవాడు.

రామనాథానికి కావలసినవాళ్లు యెవ్వరూ లేరు. అందువల్ల భోజనానికి పదిహేను రూపాయలు, ఇంటిఅద్దె పదిరూపాయలు చాకలి మం

మనిషి కనపడకుండా కావాలి? ఇది రామనాథం ప్రయత్నం. తన యావత్తును యీ పరిశోధనకు వినియోగించాడు. చివరకు తనశరీరము కనబడకుండా చేసికొన్నాడు.

కాని రామనాథం ప్రకృతిని—దలి నిజయింపలేక పోయాడు, మానవునకు ప్రకృతితో పోరాటమా?

...లి వగైరాలకు పదిరూపాయలు-మిగత నూటనలభై రూపాయలతోను యేవేవో మందులు, మూకులు, పరికరాలు గ్రంథాలు కొంటూనే వుండేవాడు.

ఇలాగు ఆరు మాసాలు తంటాలుపడ్డాడు పట్నం వచ్చాక. రామనాథం యిదివరలో కొంతకాలం ... సి. రాయ్‌గారి దగ్గరా కొంతకాలం డాక్టర్ జగ... సుగారిదగ్గరా ఉన్నాడని కొందరనుకునేవారు. కాని యితనికి యెవ్వరూ స్నేహితులున్నట్టుగా తెలిపే ఒక్క ఉత్తరమన్నా వచ్చేదికాదు. ఈ ఆరు నెలల కాలంలోను అతనిగదికి యెవ్వరూ రాకుండా ఉండడము చూచి యింటి యజమానురాలు ఆశ్చర్యపడేది.

రామనాథం గదిలో రెండు పిల్లులు రెండు కుక్కలుమాత్రం వుండేవి. అప్పుడప్పుడు చిన్న కుక్కపిల్లలను కొని తీసుకొస్తూ ఉండేవాడు. ఆ యింటావిడకు కుక్కలంటే మహాకోపం; అందువల్ల కుక్కలను గదివిడచి బయటకురాకుండా చెయ్యవలసిందని కోపంగా చెప్పింది. మెడకు గొలుసువేసి గదిలోనే వాటిని కట్టి ఉంచేవాడు రామనాథం.

ఒక్కొక్కరాత్రి పిల్లులు కుక్కలు మూల్గులు ప్రారంభించాయిఅంటే రెండుగంటలకాలం యేకధ్వజాయమానంగా సాగేవి. ఇలాగు ఒక వారందినాలు గడిచాయి. ఇంటి యజమానురాలు యింక సహించి వూరుకోలేక పోయింది. వాటికి తిండి పెట్టకుండా చంపుతున్నాడన్ని ఆమె తలంపు. అందుకోసం ఒకనాటిరాత్రి వచ్చి తలుపు దబదబా బాదుతూ ఏమండీ యీ కుక్కలపోరు మేము భరించలేకుండా వున్నాము. వాటిని పంపివెయ్యనన్నా పంపివెయ్యండి లేకపోతే యింకొక యింటికైనా వెళ్లండి అంది. అప్పటికి యేదో సమాధానంచెప్పి మర్నాడు ఉదయమే లేచి యింటి ఆవిడవద్దకు వెళ్లి యీ నెలనుంచి పదిహేను రూపాయల అద్దె యిస్తానన్నాడు. సరే నంది ఆ యమ్మ.

అది అర్ధరాత్రి సమయం, బల్లమీద కూర్చుని ఒక గాజుపాత్రలో యేవేవో మందులు ద్రావకాలు పోసి చిన్న స్టవుమీద పెట్టి వేడిచేస్తూన్నాడు. బల్లకు ఈ ప్రక్క ఆప్రక్క పడుకునివున్నాయి తన పెంపుడు కుక్కలు పిల్లులున్ను. కొంచంసేపటిలో ఆ పాత్ర వేడి

యెక్కిండి. లోపలిద్రవం ఆవిరిగా మారిపోతూ వుంది త్వరత్వరగా. ఆ! నీళ్ల తొట్టి నీళ్ల తొట్టి అనుకొంటూ వేగంగా లేచి నీళ్ల తొట్టికోసం వెళ్లాడు. నీళ్ల తొట్టె తెస్తూవుంటె స్టవుమీదఉన్న గాజుపాత్ర ఢాం మన్న శబ్దంతో బ్రద్దలైంది. అందులో ఆవిరంతా గదిలో వ్యాపించింది. లోపల దిగులుపడుతూ రామనాథం దళసరి శాలువను మీద పూర్తిగా కప్పివేసుకుని నేలమీద పడుకున్నాడు.

అలా రెండుగంటలకాలం పడుకున్నాడు రామనాథం. మళ్ళీ లేచి చూచేసరికి గదినిండా ఉండిన ఆవిరియంతా బయటకు పోయింది. బల్లమీద ఉన్నదీపం ఆరిపోయింది. చీకటితప్ప యేమిన్నీ కనబడలేదు. కుక్కల నుద్దేశించి యీలవేశాడు. చలనంలేదు. పిల్లులకోసం మ్యావుమన్నాడు ప్రత్యుత్తరము లేదు. ఓహో అనుకొంటూ అగ్గిపుల్ల గీశాడు అది వెలగలేదు. ఇంకా ఉన్నదన్నమాటే అనిలేచి వీధివైపునకున్న కిటికీలను తెరిచివేశాడు. కొంతసేపైన తరువాత రామనాథం మళ్ళీ వెలిగించాడు అగ్గిపుల్ల. ఈమారు అగ్గిపుల్ల వెలిగింది. గోడనున్నదీపము వెలిగించి దాని సహాయంతో బల్ల ప్రక్కనున్న పిల్లులు కుక్కలదగ్గరకు వెళ్లాడు. వాటిని చూచిన అతని ముఖముమీద నవ్వు బయల్దేరింది. ఆకిందనున్న పిల్లులు కుక్కలున్న సగమువరకే కనబడుతున్నాయి. నడుములవరకు అతని కళ్ళకు కనబడలేదు. ముఖం, ముందరికాళ్లు, కొంతవీపు కనబడుతున్నాయి. ఆశ్చర్యపడుతూ వాటిని వ్రేళ్లతో కదిలించాడు. కాని అవి కదలలేదు. చచ్చిపోయినవి ఆజంతువులు.

రామనాథం లేచి యిటూఅటూ పచారుచేశాడు. అతను దీర్ఘాలోచన చేస్తూవున్నాడు. మళ్ళీ దీపం తీసుకుని పుస్తకాల బీరువాదగ్గరకు వెళ్లాడు. కొన్ని గ్రంథాలుతీసి వాటిని చురుకుగా తిరగవేశాడు. "ఆ, యిందులోని 'కార్బన్‌డయాక్‌సైడ్' తీవ్రత తగ్గించడమే గాదు,—ధాని పూర్తిగా తీసివెయ్యాలన్నమాట" అనుకుంటూ మళ్ళీ పచారుచేయ మొదలు బెట్టాడు.

ఇంతలో తెల్లవార వస్తున్నది; ఇంక యేమి చెయ్యడం? సగం శరీరాలతో నున్న యీ చచ్చిన జంతువులను బయట పారవేస్తే కొంత అలజడి బయల్దేరుతుందనుకొని వాటిని మూటగట్టి ఆ చీకటిలో బయల్దేరి ఊరిబయట నీళ్ళులేని లోతైన పాడునూతిలో పారవేశాడు.

ఇదివరకు అపుడపుడు ఆలోచిస్తూ వుండేవా[illegible] యిప్పుడు యెప్పుడూ ఆలోచిస్తూ వుండడమే! [illegible] అతనికి మూడువేల రూపాయలు కావాలి. ఒక మా[illegible] యింతడబ్బు యెక్కడనుండి వస్తుంది? ఏదన్నా ఉద్గ్రంథ[illegible] వ్రాసి అమ్మాలి; అంతకన్నా చేయవలసింది యేమీ[illegible] బడలేదు.

మూడు మాసములు ఏకదీక్షగా కూ[illegible] ఆ గ్రంథాన్ని పూర్తిచేశాడు రామనాథం. విశ్వ విద్యాలయంవాళ్లకి దాన్నిఅమ్మి మూడువేల రూపాయలను తెచ్చుకొన్నాడు. డబ్బు వచ్చేరావ[illegible]నే తనకు కావలసిన ఆ క్రొత్తక్రొత్త సామగ్రికోసం వెం[illegible] "కేబుల్" ద్వారా జర్మనీకి ఆర్డరు పంపాడు.

రామనాథంలో ఏవిధమయిన ఉత్సాహం— ఎప్పుడు యీ ప్రయత్నంలో నెగ్గుతామా అని అతడు తహతహ లాడిపోయాడు.

ఆ రావలసిన సామగ్రి ద్రావకములు వచ్చినయి. ఆరాత్రే పరిశోధన సాగించా లనుకున్నాడు. భోజనమన్నా చేయకుండా దిగాడు పనికి. కొన్నికొన్ని ద్రావకాలు తీసి కలిపాడు. కొన్నివస్తువులు కల్వంలోవేసి కాటుకలా నూరాడు. వాటిని తూనికల ప్రకారము తీసికొని ఆపా[illegible] వివరములను కాగితములమీద వ్రాసికొన్నాడు. ఇదంతా అయేసరికి పన్నెండుగంట లయింది.

పాపం! రామనాథం గదిలో ఎలెక్ట్రిక్ దీపం హటాత్తుగా ఆరిపోయింది. అంతా చీకటిమయం. ఎక్క[illegible] "ఫ్యూజ్" పోయిందో! దానికోసం వెతకులాడుదామం[illegible] ఆ యర్ధరాత్రి వీలులేదు. అవసరానికని గోడనుంచిన కిరసనాయిలు దీపంచూస్తే అందులో చమురులేదు! కిలీ దుకాణమువద్ద క్రొవ్వువత్తి వుంటుందని అనుకో[illegible] తెరుచుకొని బయటకు వెళ్ళి నాలుగు క్రొవ్వువత్తు[illegible] తీసికొనివచ్చి మళ్ళీ చప్పుడు లేకుండా తలుపులు బిగ[illegible] కొన్నాడు రామనాథం.

దీపం వెలిగించినతరువాత రామనాథం మ[illegible] తాను చేయవలసినవన్నీ చేయగలిగానా లేదా అ[illegible] లెక్కలు వేసుకొని అన్నీ సరిగా వున్నాయని తెలుసుకొని వాటిని చిన్న స్టవ్ మంటమీద ఒక చిన్నగాజ పాత్రలో కొలతలప్రకారము కలిపిపోశాడు. ఆతరువాత ఒక గ్రంథాన్ని తెరచి "యీ మిశ్రమద్రవము పసుపువన్నె కలిగియుండును. కాని యిది ఒక్కొక్కమారు పని చేయును కొన్నివిషయములయందు పనిచేయ[illegible].

[illegible]ంతకన్న నెక్కుడు పరిశోధనలను చేయ నెవ్వరును సాహసించియుండలేదు," అని చదివి తాను తయారుచేసిన ద్రవమును చూచి 'రంగు ఆకృతిఅంతా సరిగానేవుంది; కాని నేను తయారుచేసిన మందు దీనికి కలిపితే?' అని ఆలోచించుకొంటూ ఒక అరగంట పచారుచేశాడు. 'ఏమైనాసరే కలిపి చూస్తాను. వస్తేవస్తుంది లేకపోతే రెండువేలరూపాయలు నష్టం' అంటూ అలమారాలోనుంచి ఒక సీసాతీసి ఔన్సుగ్లాసులో కొంచంపోసి నూతనద్రవం కొంచం అందులో కలిపాడు. అప్పుడు అతనిహృదయంలో ఉత్సాహంకలిగింది. ఇంక దేనిమీద ప్రయోగం అని కుర్రాడికి [illegible]చుకొంటూ ఇటూఅటూ తిరిగాడు. యింత [illegible]యున్న పరుపుమీద పొందిగ్గా కూచున్న నల్లపిల్లి [illegible]. ఆనల్లపిల్లి యింటి యజమానురాలిది. రేపటి [illegible] అమె వెతికివెతికి కష్టపడుతుందనుకొన్నాడు. కాని తన ప్రయత్నాఫలితం యెలావుందోచూడాలని అతని హృదయం తొందర పెడుతూవుంది.

సరే తలుపు బాగా బంధించాడు. తరవాత నల్లపిల్లిని పట్టుకుని తీసుకువచ్చి ఔన్సుగ్లాసులో మందును [illegible] గొట్టంవంటి చివర రంధ్రాలున్న పిచ్చుకారుతో ఆ ద్రవాన్ని దానిమీద చల్లివేశాడు. ఏమౌతుందా అనుకొంటూ అలాచూస్తూవుండగా పిల్లిచెంగునదూకిపోయింది కిటికీదగ్గరకు. ఆతరువాత ఆకిటికీనుంచి అది బయటకు పోయింది. దాన్ని పట్టుకొనడానికి వెళ్లాడు కాని రామనాథానికి దొరకకుండా పిల్లి పారిపోయింది,

ఆరాత్రిసమయాన్ని ఆనల్లపిల్లికోసం బయటకు వెళ్ళి వెతకడంవల్ల ముప్పువుందనుకొని యెలాగున యీ మందుఫలితం కనుక్కోవడము అనుకుంటూ యేమీా తెగ[illegible]వుదయం లేచి ముఖంకడుక్కుంటూ వుండగా "ఇదేమి ఆశ్చర్యము! పిలుపు వినబడుతుంది కాని పిల్లి కనబడదే" అని యింటియజమానురాలు వుండడము రంగనాథం చెవిలోబడ్డది. చెంగున దగంతువేసి తలుపుతీసుకుని యేమిటమ్మాఅంటూ, చావడిలోకివెళ్లాడు. ఆవిడ సంగతిచెప్పింది. రామనాథానికి పిల్లి మ్యావుమ్యావులు వినబడుతున్నాయి కాని దానిఆకారం కనబడడములేదు. పైకి యిదేమిఆశ్చర్యం అంటూ మనసులో సంతోషిస్తూ గదిలోకివెళ్లి కుర్చీలో కుర్చున్నాడు. యింతలో తనగది లోనే పిల్లికేకలు బయలుదేరాయి. రామనాథం తలుపు వేశాడు. అలాగే కిటికీలన్ని మూసివేశాడు గదిఅంతా అంధకారమైపోయింది. అప్పుడు మిలమిలమనేపిల్లి కళ్ళు మాత్రం రామనాథానికి ఆచీకట్లో కనబడ్డాయి కాని పిల్లి ఆకృతి కనబడలేదు. యింక అతనికి సంతోషం కలిగింది.

ఇంతలో వేసంగిసెలవులు వచ్చాయి. రామనాథం ఆ మందు మనుష్యులమీద కూడా యింక పని చేస్తుందనుకొని ఒక శుక్రవారంనాడు బయల్దేరి గోదావరిజిల్లా పిఠాపురం దగ్గరలో నున్న ఉప్పాడగ్రామం వెళ్లి అక్కడ లోకల్‌ఫండు సత్రంలో బసచేసాడు. తాను నాలుగుదినాలుండడానికి తగిన సామగ్రిని అంతా తెప్పించుకొన్నాడు. మొదటిరాత్రే తలుపుబంధించి గ్రంథాలు సరిగ్గా చదివి ద్రావకంతయారుచేశాడు. ఆతరవాత దిగంబరియై మందును తన ఒడలంతా చరుముకున్నాడు. ఇంక తనలో మార్పు కలిగి ఉంటుందనుకొన్నాడు. తలుపుతెరచి రామనాథం బయటకువచ్చి సముద్రతీరము వైపు వెళ్లాడు. అది ఉదయం మూడుగంటల సమయమవడముచేత చేపలు పట్టేవారువలలువేయడానికిని వెళ్తున్నారు. వాళ్ళ ఎదుటగా వెళ్తున్న తన్ను చూడగలరో లేదో తెలిసికొనాలని రామనాథం ఒకనిదగ్గరగా వెళ్ళి వాని వీపుమీద చరిచాడు. ఎవ్వడ్రా కొట్టాడు అని అన్నాడు అతడు. ఇదేసమయం తన అనుమానాన్ని తీర్చుకోడానికి--రామనాథం 'నేను నీకు కనబడడములేదా?' అన్నాడు. ఆ పల్లె అతడు భయపడి ఇది దయ్యంరాబాబో అంటూ పారిపోయాడు. దీనిబట్టి తాను వాళ్ళకి కనబడడములేదని నిర్ధారణ చేసుకొన్నాడు.

రామనాథం చలికి గడగడ వణకిపోతున్నాడు. తాను యితరులకు కనబడకపోయినా తన శరీరంమాత్రం ప్రకృతికి లొంగిపోవలసింది గదా అనుకొన్నాడు. యింక యెక్కువసేపు ఆ చలిలో ఉండలేక రామనాథం తిన్నగా సత్రానికివెళ్లి దుస్తులు వేసుకున్నాడు. అలవాటు ననుసరించి కళ్ళజోళ్లు తగిలించుకొన్నాడు.

రామనాథానికి ఆకలివేసింది. సత్రవకూలీ సివయ్యను పిలచాడు. శివయ్య రామనాథం గదిలోకి వచ్చి "యేం బాబయ్యా" అంటూ కుర్చీకేసి చూచాడు. అతనికి అందులో రామనాథం కనబడలేదు. కాని ఫ్లానలు కోటు మాత్రం నిలబడ్డట్టుగా చూచాడు. సివయ్యకు అర్థం కాలేదు. "బాబుగారు యెక్కడ" అన్నాడు? సివయ్య. 'ఇదిగో యిక్కడ' అంటూ రామనాథం కుర్చీలోంచి లేచాడు. క్రింద కదుల్తూఉన్న చెప్పులు గాలిలో నిలచిఉన్న పంచికట్టు, చొక్కా, అలాగే గాలిలో ప్రేలాడుతూవున్న కళ్ళఅద్దాలు శివయ్య కళ్ళబడ్డాయి. [illegible]

నికి భయంవేసింది. ఇది దయ్యంరాబాబు అంటూ కేకలు వేసుకొంటూ పారిపోయాడు.

రామనాథం ఆకలి నిముష నిముషానికి యెక్కువ అయిపోతూ వుంది. అలాగు ఆకలితో అరగంటసేపు నిలబడ్డాడు కాని శివయ్య తిరిగి రాలేదు. అతనికి యేమిన్నీ తోచలేదు. ఆగ్రహంతో గదిదాటి వీధివైపు వరండా మీదకు వచ్చాడు రామనాథం. అప్పటికే అక్కడ సుమారు వందమంది జనం ప్రోగయారు. వాళ్ల మధ్య శివయ్య వణకుతూ నిలబడ్డాడు. రామనాథంయొక్క కోటు, పంచి, జోళ్ళను చూచినవాళ్లు "దయ్యం దయ్యం" అని కేకలువేస్తూ రాళ్లు రువ్వడం ప్రారంభించారు. ఒకటి రెండు రాళ్లు వచ్చి రామనాథం వీపుకుతగిలాయి, యింక నిలుచుంటే లాభంలేదనుకొని పరుగున లోపలకువెళ్ళి తలుపులు వేసుకున్నాడు.

బయట దయ్యం దయ్యం అన్న కేకలు అకాశాన్ని అంటుతున్నాయి, అలాగు మూడుగంటలున్న తరువాత యెవరియిళ్ళకు వాళ్లు వెళ్ళిపోయారు. పాపం రామనాథానికి ఆకలి దహించుకుపోతోంది. అలాగే అవస్తపడుతూ లోపల కొంతసేపు ఉన్నాడు. సాయంత్రపడింది. రామనాథం సముద్రతీరానికి బయల్దేరాడు. కాని అతనిరోజులు మంచివికావు. అక్కడ గాలిలో నడుస్తూఉన్న కోటు వగైరాలను చూడడముతోనే ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగా వచ్చి దయ్యాన్ని తరిమివెయ్యడానికి రాళ్లు రప్పలు విసరడము మొదలుపెట్టారు. అది సముద్రతీరం. అక్కడ తలదాచుకొనడానికి అవకాశంయెక్కడ? ఉన్న కొద్దీ రాళ్ళ వర్షము యెక్కు అయిపోతూవుంది. మహావేగంగా పరుగెత్తాడు. కాని యేమిలాభం! ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా రాళ్ళతోను కర్రలతోను పరుగున వస్తున్నారు.

రామనాథం కాళ్లలో ఉన్న బలమంతా ఆఖరు అయింది. ఒక్కమారుగా నేలపడిపోయాడు రామనాథం. వెంటనే రెండు కర్రలువచ్చి అతని తలకు తగిలాయి. "అమ్మయ్యో" అని ప్రాలాడు. అతనికి వొళ్లు తెలియలేదు. 'దయ్యం మీద తిరగబడడానికన్ని యీ యెత్తు వేసింది' అని ప్రజ అక్కడ నిలచిపోయింది. [illegible] రామనాథానికి కొంచం తెలివివచ్చింది. కొంతదూరంలో ఉన్న ప్రజలను చూచాడు. ఇంక పరుగెత్తితేనే గాని లాభంలేదనుకున్నాడు. లేచి సముద్రవైపు వేగంగా పరుగెత్తాడు. ప్రజలలో 'అదుగో దయ్యం లేచింది' అన్న కేకలుబయల్దేరాయి. మళ్ళీ రాళ్ళవర్షం. ఇంక రామనాథం ముందుకు అడుగువెయ్యడము అతని వల్ల కానిపని. తాను మనిషినే అని వాళ్ళను ఒప్పించడానికి వీలులేదు. సరే యింక చావు తప్పదు అనుకొంటూ సముద్రంలోకి దారి తీశాడు. చొక్కా, పంచ సముద్రంమీద మునుగుతూ తేలుతూ ఉండడము ఒడ్డుననున్న ప్రజలు చూచారు. ఆ తరువాత రామనాథం యేమయాడో చెప్పడానికే వీలులేదు.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

శకుంతలా పరిమళ తైలము

ఈ తైలమునకు రమణీయమగు పరిమళము గలదు. తలకు చరిమి దువ్వకొనిన హృదయమునకు హాయికలుగును. వెంట్రుకలను చక్కగ పెరుగనిచ్చును. మెదడునకు చలువ కలుగనిచ్చును. కండ్లకు చల్లదనమునిచ్చును. కంటియందు నీరుకారడము, తలలోనుండు కురుపులు, వెంట్రుకలు పగులుట, మయికం, తలత్రిప్పుట, వీటిని నివారించ గలదు. మనోవ్యాకులత, జ్ఞాపకశక్తి కలుగజేయును. కొందరు మమ్ముల ప్రోత్సాహ పరచినందున ఈ చమురు తయారు చేయించితిమి. ఒక డబ్బి కొని పరీక్షించి చూచిన మీకు నిజము తెలియును.

5 తులముల డబ్బి 1-కి 0-12-0 లు.

కరుణానిధి డిపో,

సావుకారుపేట, మదరాసు.